Ne prazne ne razkošne

Naša preskrba je zadnje čase začela pešati, to je povsem res in ne gre, da bi zakrivali resnico. Hkrati pa je tudi res, da ni vse tako črno, kot bi kdo lahko sodil po govoricah, kajti te so naredile že preveč zmede. Med drugim so v nekaterih trgovinah povzročile pravcato obsedno stanje, da so prodali trikrat več blaga kot običajno in da so ljudje segali po blagu brez pameti, saj so si delali zaloge tudi z rečmi, ki jih nikoli ne primanjkuje in jih tudi ne bo primanjkovalo.

Trgovske police tudi v dneh največjega navala niso bile prazne, le trgovcem jih je marsikje komaj uspevalo sproti polniti. Nakupovalni val se je nekoliko umiril in trgovine so na prvi pogled dobro založene. Če pa jih nekoliko podrobneje potipamo, opazimo, da vendarle marsičesa ni toliko kot nekdaj in da bomo marsikaj tudi v prihodnje pogrešali, zlasti tisto blago, ki kakorkoli »diši« po uvozu. Treba se je sprijazniti s tem, da ne kaže zapravljati deviz za tisto, česar nujno ne potrebujemo in da se bomo morali določenim rečem pač odpovedati. Seveda pa to ne sme hkrati izzveneti v potuho našim proizvajalcem, da se ne bi potrudili in za manjkajoče blago našli nadomestilo, če že ne enako blago.

Prav obnašanje potrošnikov bo v prihodnje igralo pomembno vlogo, kar zadeva stabilno založenost trga z osnovnimi prehrambenimi artikli, pravijo v sisu za preskrbo mesta Ljubljane s hrano. Intenzivnejši izvoz hrane bo nedvomno izčrpal možnosti, da bi lahko računali na kakršnekoli intervencije za blaženje pomanjkanja na trgu živil, do katerega bi prihajalo zaradi nenormalnega povpraševanja.

Sicer pa pojdimo h konkretnosti oziroma h konkretni založenosti. Začnimo pri hrani. O kavi skoraj ne bi veljalo izgubljati besed, ker vsi vemo, da nam bo le občasno dišala iz kavnih mlinčkov v trgovinah, ker imamo težave z devizami. Za praznike jo bo morda spet nekaj prispelo, vsaj tako so zagotavljali trgovci. Osnovnih živil, se pravi moke, olja in sladkorja, pa ne bi smelo primanjkovati in če si ne bomo delali zalog, bo tega za vse dovolj.

Meso požirajo nespodbudne cene

Resnici na ljudo je treba povedati, da bo z mesom še veliko križev in težav. Mesnice so skorajda prazne, čemur je kriva nizka prireja mesa pa tudi cene ne spodbujajo niti trgovcev niti rejcev.

Kar zadeva oskrbljenost Ljubljane z mesom, velja povedati, da bo na voljo zadosti svinine in konjskega mesa, za katerega pa žal pri nas še ni ustreznega zanimanja. Še naprej pa bo šepala ponudba junetine. Kot trdijo rejci, se doba pitanja v zadnjem času zaradi pomanjkanja močnih krmil daljša in se je od prejšnjih 24 mesecev že podaljšala na 36 mesecev.

Trgovske hiše, kakršna je na primer Emona Maksimarket, pošiljajo svoje komercialiste na vse strani, da bi v kaki klavnici staknili meso za njihovo mesnico. V Nami so dobro sodelovali z Grudo, a sodelovanje je dobilo krhke noge, ker Grudi ne pripada regres iz sklada za intervencije v kmetijstvu, kajti njene klavnice so na Hrvaškem. Zato so v Nami hudo zaskrbljeni. Vabeče meso na kavljih je za zdaj le lepa preteklost in najbrž bo minilo precej časa, da se bo preteklost spet vrnila v sedanjost.

Tudi s suhim mesom ni več tako, kot je bilo. Manj ga je in za določene izdelke vas bodo tudi večkrat odslovili z »nimamo«. S siri je tako, da jih ni več trideset vrst, jih je pa deset. Surovo maslo prihaja občasno, prav tako je s čokolado. Upajmo, da jo bodo trgovci oziroma proizvajalci nekaj več pritresli za dedka Mraza. Limone so že tu, prav tako mandarine.

Lepotičili se bomo bolj varčno

Tudi čistilna sredstva so nekoliko razredčena, a ne tako, da bi zdaj zagnali vik in krik, češ, ali naj bomo odslej umazani. Nesrečni pralni prašek je še naprej na seznamu primanjkujočih reči, vendar trgovci zagotavljajo, da ga bodo občasno še naprej dobivali. Zanimivo je, da so letos v Nami imeli prav toliko praška kot minulo leto, a ga je kljub temu kar naprej primanjkovalo. To kaže na zaloge in na potovanje praškov v druge republike.

Če pregledamo še police s kozmetiko, je treba reči, da se nič več ne šibijo pod težo dišečih in zvenečih izdelkov, kajti prepoved uvoza je udarila tudi po naših ličilih. Primanjkuje lakov za lase, lakov za nohte, vložkov, tušev za trepalnice in še kako lepotilo.

Primanjkovanje še ni pomanjkanje

Proizvajalci doživljajo svoje pretrese spričo spremenjenih pogojev proizvajanja in nekaj časa bo še trajalo, da se bodo spet znašli na starih tirih. Zaradi težav z uvozom surovin pa tudi zaradi povečanega izvoza se moramo pač sprijazniti, da nam bo občasno primanjkovalo prej naštetega blaga in še česa. Primanjkovanje pa še vedno ni pomanjkanje, zato ne gre, da bi bili plat zvona za našo preskrbo. Vsega bo, a ne v takšnih količinah kod doslej. Tudi to je – ne nazadnje – zategovanje pasu, o čemer že dolgo govorimo.

ALBINA ADAMIČ
JANEZ KUKOVICA

Pri mesarju včasih dobimo meso, ni pa ga na pretek

Naš razred tekmuje

Naš razred zbira odpadni papir. Zbrali smo ga že čez 60 kilogramov. Vsak učenec ga je prinesel pol vreče, pa se je kmalu nabral velik kup. Zelo radi zbiramo papir. Včasih gremo od hiše do hiše pa ne dobimo nič, drugič pa nam dajo veliko papirja. Srečamo različne ljudi. Nekateri radi pomagajo, drugi zaprejo vrata. Nekateri nas pohvalijo, drugi nas zmerjajo. Več je dobrih ljudi.

Učenci naše šole smo zbrali že za velik tovornjak papirja, ki ga je odpeljal v tovarno. Zdaj ga bo kmalu spet za tovornjak.

Zanimivo je, ko zbiramo papir in tekmujemo, kateri razred ga bo zbral več.

JOŽKO ŠTRUBELJ, 7. A
OŠ LEVSTIKOV TRG

O DELOVANJU POTROŠNIŠKIH SVETOV

Dejavni potrošniki – boljša preskrba

Organizirano delovanje delovnih ljudi in občanov kot potrošnikov je sestavni del njihovih samoupravnih pravic in dolžnosti. Določila ustave, zakona o združenem delu, zakona o blagovnem prometu in usmeritve drugih družbenopolitičnih dokumentov omogočajo in hkrati zavezujejo delovne ljudi in občane, da se organizirajo kot potrošniki, da bi tako varovali svoje interese in vplivali na načrtno razvijanje proizvodnje, blagovnega prometa in storitvenih dejavnosti, ki zadovoljujejo njihove potrebe in interese.

V statutih krajevnih skupnosti, ki so bili sprejeti leta 1978, je vloga potrošniških svetov dokaj natančno opredeljena. Pa vendar potrošniški sveti nikakor ne morejo zlesti iz povojev.

Na seji sveta za vprašanje preskrbe pri predsedstvu OK SZDL so ponovno ugotovili, da sveti potrošnikov v krajevnih skupnostih še ne delujejo dovolj načrtno. Vzrokov je več. Eden med njimi je prav gotovo tudi premajhno zanimanje samoupravnih organov v ustreznih organizacijah združenega dela za sodelovanje z organiziranimi potrošniki. Čeprav sveti potrošnikov v krajevnih skupnostih v dosedanjem delovanju niso brez uspehov, je za njihovo delovanje značilno izredno nihanje v zatišju in v odvisnosti od samoupravnega razvoja posamezne krajevne skupnosti. Vsekakor pa so bili doslej pri delovanju deležni premalo podpore in pomoči.

Sveti potrošnikov se zavedajo svoje vzgojne naloge do potrošnikov, kadar neustrezno ali celo škodljivo ravnajo na trgu, kot so prav v tem času primeri »potrošniške mrzlice« in prevelikega kopičenja osnovnih živil in drugih vrst blaga. Sodelovati pri reševanju takih vprašanj ni lahka naloga, še bolj narobe pa bi bilo, če bi stali ob strani ter se sprijaznili z neodgovornim ravnanjem. Zato se bodo morali vsi potrošniki blaga in storitev tudi v svojih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah mnogo bolj aktivno vključevati v delo potrošniških svetov, poslovanje organizacij združenega dela, samoupravne interesne skupnosti za preskrbo ter druge strokovne organizacije, ki lahko prispevajo k urejevanju občutljivega področja oskrbovanja z življenjskimi potrebščinami.

Svet za preskrbo pri predsedstvu OK SZDL je ocenil založenost trgovin v občini, ki je razmeroma dobra, čeprav še prihaja do pomanjkanja posameznih proizvodov. Sprejel je ugotovitve in usmeritve, ki zadevajo predvsem skrb za zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin starejšim in bolnim občanom in seznanjanje krajanov z aktivnostjo svetov potrošnikov na zborih potrošnikov; opozoril je na nujnost stalnega sodelovanja s poslovodji trgovin ter na sodelovanje z inšpekcijskimi službami pri reševanju nepravilnosti. Akcijsko sposobnost organiziranih potrošnikov je treba tudi v prihodnje dograjevati v skladu z njihovimi nalogami ob učinkovitejši pomoči družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v krajevnih skupnostih, občini in mestu. Vzgoja potrošnikov naj bo stalna naloga potrošniških svetov, vključuje pa naj tudi obveščanje potrošnikov o pogojih in možnostih oskrbovanja s posameznimi vrstami blaga in storitev.

L. Š.

Čimprej po sol za pločnike

Zima s snegom in poledicami že trka na vrata. Zato je treba čimprej kupiti lopate in strgala za odstranjevanje snega in ledu, še posebej pa se je treba oskrbeti s soljo za posipanje pločnikov.

Mnoge že skrbi, kje jo bodo dobili. Sol v 50-kilogramskih vrečah prodaja Komunalno podjetje »Ljubljana« TOZD Komunalne gradnje na Tomažičevi 10 na Viču po 7,73 dinarja za kilogram s prometnim davkom oziroma po 6,00 din za tiste, ki so upravičeni do oprostitve prometnega davka pri nakupu. Prodajajo vsak delavnik razen sobote od 7. do 14. ure. Tisti, ki so upravičeni do oprostitve prometnega davka, lahko dobe sol na naročilnico. Vsi ostali pa, tudi hišne stanovanjske skupnosti, plačajo sol ob prevzemu v gotovini. Pojasnila dajejo na telefonskih številkah 261-296 in 267-661.

S pravočasno očiščenimi pločniki in prehodi bomo povečali varnost in prepustnost peščevih površin, se izognili kaznim, predvsem pa nam bodo hvaležni mavčarji na urgentnem oddelku Kliničnega centra in zdravstvene skupnosti

JERNEJ ŠUSTERŠIČ

Novice OK ZSMS

Osnovna organizacija ZSMS Sadje zelenjava je 23. oktobra organizirala mladinsko delovno akcijo v počastitev XI. kongresa ZSMS. Akcije se je udeležilo 20 mladincev, delali pa so v svoji delovni organizaciji. V okviru akcije so prebirali sadje, žlagali palete in čistili skladišče.

★ ★ ★

Konferenca mladih v KS je 4. novembra organizirala sestanek, kjer so se dogovorili o delu konference, o problemih v KS ter o poteku obiskov osnovnih organizacij ZSMS v KS.

★ ★ ★

Predsedstvo OK ZSMS Ljubljana Center se je sestalo 9. novembra. Naši delegati so poročali o delu XI. kongresa. Obravnavali so tudi delovno gradivo za osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Ljubljana Center za obdobje 1981–85 v letu 1983 ter idejno-politično usposabljanje članov predsedstva OK ZSMS.

★ ★ ★

Komisija za informiranje v okviru Centra za MDA pri OK ZSMS Ljubljana Center se je sestala 10. novembra in razpravljala o svojem nadaljnjem delu ter o izdelavi plakatov za problemsko konferenco o mladinskem prostovoljnem delu.

★ ★ ★

Center za MDA se je ponovno sestal 15. novembra. Na sestanku so se dogovorili o izdelavi Osnutka pravic, dolžnosti in nalog vodstvenih kadrov brigad.

★ ★ ★

OK ZSMS Ljubljana Center organizira 18. novembra 1982 kviz tekmovanje Mladost v pesmi, besedi in spretnosti, ki bo v Domu tehničnih šol, Vidovdanska 7.

★ ★ ★

V prostorih krajevne skupnosti Kolodvor, Moša Pijade 22 bo 23. novembra 1982 problemska konferenca o mladinskem prostovoljnem delu, ki jo organizira Center za MDA pri OK ZSMS Ljubljana Center.

SONJA PODLIPNIK